

HİTİT ÜNİVERSİTESİ
ENGELLİ ÖĞRENCİLER EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV UYGULAMALARI
YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönerge'nin amacı; Hitit Üniversitesi'nde önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında kayıtlı bulunan engelli öğrencilerin engel durumlarından dolayı ders ve sınav uygulamalarında karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırarak eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak ve engelli öğrencilerin başarılarına pozitif katkıda bulunmaya yönelik uygulamaları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge; Hitit Üniversitesi'nin önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında öğrenim gören engelli öğrencilere yönelik eğitim-öğretim ve ölçme-değerlendirme sürecini kapsayan uygulamalara ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge; 14.08.2010 tarih ve 27672 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği'ne ve 25.08.2014 tarih ve 29099 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Hitit Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 38. maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 –(1) Bu Yönerge'de geçen;

a) Akademik Birim: Hitit Üniversitesi'nde bulunan fakülte, enstitü, yüksekokul ve meslek yüksekokullarını,

b) Akademik Birim Temsilcisi: Her akademik birimde Rektörlük makamınca gönüllülük esasına göre görevlendirilen engelli öğrenci temsilcisini,

c) Ders: Hitit Üniversitesi önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında okutulan zorunlu ve seçmeli dersleri,

ç) Engelli Öğrenci: Doğuştan ya da sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeni ile toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve koruma, bakım, iyileştirme, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan yükseköğretim öğrencisini,

- d) Engelli Öğrenci Birimi:** Hitit Üniversitesi'nde kurulan Engelli Öğrenci Birimi'ni
- e) HUZEM:** Hitit Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezi'ni,
- f) Okuyucu–İşaretleyici/Yazıcı:** Hitit Üniversitesi'nde görev yapan engelli öğrencilerin sınavlarına refakat eden, sınav olunan ders ile ilgili bölümün terminolojisine hâkim öğretim elemanını,
- g) Rektör:** Hitit Üniversitesi Rektörü'nü,
- ğ) Sınav:** Hitit Üniversitesi'nde önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarına dair yapılan dönem içi ve dönem sonu sınavları ile bu sınavlara ek olarak yapılan mazeret, bütünleme, tek ders vb. sınavlarını,
- h) Üniversite:** Hitit Üniversitesi'ni,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ders Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar

Ders Uygulamaları

MADDE 5 – (1) Ders öncesinde, sırasında ve sonrasında engelli öğrencilerin engel durumlarından dolayı karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırarak eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak ve engelli öğrencilerin ders uygulamaları nedeni ile başarılarının olumsuz yönde etkilenmemesine yönelik ders uygulamaları usul ve esasları aşağıdaki gibidir:

a) Engelli Öğrenci Birimi tarafından, engelli öğrencilerin danışmanlarına ve derslerinde ya da sınavlarında görev alacak öğretim elemanlarına, bu öğrencilerin kimlik bilgileri ve engel durumlarıyla ilgili bilgi verilir.

b) Öğretim elemanları Engelli Öğrenci Birimi tarafından gönderilen engelli öğrencilere ilişkin kişisel verileri gizli tutmakla yükümlüdür.

c) Öğretim elemanları engelli öğrencilere yönelik ders materyali konusunda Engelli Öğrenci Birimi ve Merkez Kütüphane ile işbirliği yapar.

ç) Engelli öğrenciye yönelik ilgili öğretim elemanı ve akademik birim temsilcisi tarafından Engelli Öğrenci Birimi ile koordineli olarak ders ile ilgili gerekli akademik uyarlamalar yapılır.

d) İşitme engelli öğrenci bulunan sınıflarda oturma düzeni, işitme cihazı kullanıp kullanmamasına bakılmaksızın, öğrencilerin ders veren öğretim elemanını rahatlıkla görebilecekleri şekilde plânlanır. Öğretim elemanı işitsel ipuçlarını kullanarak ve ses tonunu ayarlayarak yüzü sınıfa dönük bir şekilde ders anlatır.

e) Görme engelli öğrencilerin, bilgisayar uygulamalı derslerde kullandıkları bilgisayarlar sesli hale getirilir, kişisel görüş ve tartışmalar hariç olmak üzere objektif konuların

işlendiği dersleri ses kayıt cihazı ile kaydetmesine izin verilir. Dersle ilgili görselleri kavrayabilmesi için öğretim elemanı tarafından sesli betimleme yapılır.

f) Bedensel engelli öğrencilerin bulunduğu sınıfların mimari olarak en uygun olan katlarda oluşturulması sağlanır. Gerek duyulması halinde kayıt cihazı kullanmalarına izin verilir.

g) Zihinsel engel, dikkat eksikliği ya da yaygın gelişimsel bozukluğa (otizm, asperger sendromu vb.) sahip öğrenciler için birden çok duyuya hitap eden öğretim yöntemi kullanılır. Ses tonu ve konuşma hızı çeşitlendirilir, somut ifadeler kullanılarak yalın ve açık bir anlatım gerçekleştirilir. Önemli bilgiler vurgulanır ve gerektiğinde ek açıklamalar yapılır. Ayrıca ihtiyaç duyulduğu takdirde ilgili öğretim elemanı ve akademik birim temsilcisi ile akademik birim tarafından öğrencilerin takip ettikleri programlar temel alınarak eğitim performansı ve ihtiyaçları doğrultusunda bireysel öğretim uyarlaması hazırlanır ve uygulanır. Söz konusu süreç, Engelli Öğrenci Birimi ve engelli öğrencinin ailesinin işbirliği ile gerçekleştirilir.

ğ) Engelli öğrencilerin bulunduğu sınıflarda ders veren öğretim elemanı ders ile ilgili materyali engel gruplarını dikkate alarak hazırlar ve talep etmeleri halinde söz konusu materyalleri öğrencilere verir.

h) Engelli öğrencilere verilen ödev ve projeler, öğrencilerin engel grubu dikkate alınarak uyarlanır.

ı) Derslerde ya da ders programları ile ilgili yapılacak duyuru ve ilanlarda engelli öğrencilerin engel durumları göz önünde bulundurulur.

i) Maddi güçlüğü olan engelli öğrencilerin öğrenimleri ile ilgili olan özel nitelikli araç ve gereçleri Engelli Öğrenci Birimi tarafından imkanlar ölçüsünde karşılanır ve öğrenciye süreli olarak teslim edilir.

j) Öğretim elemanı ve akademik birim temsilcileri engelli öğrencilerin eğitimi sürecinde akademik birim tarafından desteklenirler.

Ders Muafiyeti

MADDE 6 – (1)Engelli öğrencilerin engel durumlarından dolayı ders muafiyeti talebi ile başvurmaları halinde ders seçmeli ise varsa eş değer bir ders verilir, dersin eş değeri yok ise ya da ders zorunlu ise gelişen teknoloji ve programlar yardımı ile uyarlama yapılarak verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sınav Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar

Sınav Uygulamaları

MADDE 7 –(1) Sınav öncesinde, sırasında ve sonrasında engelli öğrencilerin engel durumlarından dolayı karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırarak eğitimde fırsat eşitliğini

sağlamak ve engelli öğrencilerin sınav uygulamaları nedeni ile başarılarının olumsuz yönde etkilenmemesine yönelik sınav uygulamaları usul ve esasları aşağıdaki gibidir:

a) Sınav salonlarının seçimi, farklı engel grupları açısından değerlendirilerek ve erişilebilirlik durumları da göz önünde bulundurularak yapılır.

b) Sınav görevlileri tarafından sınav ya da sorular ile ilgili yapılacak olan duyuru, hatırlatma ya da düzeltmeler engelli öğrencilerin engel durumları göz önünde bulundurularak yapılır.

c) İhtiyaç duyulması halinde engelli öğrencilerin sınavlara yardımcı araç-gereç ile (İşitme Cihazı, Teleskopik Gözlük, Prizmatik Gözlük, Büyüteç vb.) girmeleri sağlanır.

ç) İhtiyaç duyulması halinde engelli öğrencilerin yazılı sınavlarına refakat edecek okuyucu – işaretleyici/yazıcı görevlendirilir.

d) İhtiyaç duyulması halinde engelli öğrencilerin sınavlarını bilgisayar ortamında yazmaları sağlanır.

e) Görme engelli öğrencilerin talebi doğrultusunda soru kitapçığı ya da soru kâğıdı Braille (Kabartma) ya da sesli olarak hazırlanır.

f) Kısmi görme kaybı olan az gören görme engelli öğrenciler için soru kitapçığı ya da soru kâğıdı 16 – 18 punto ya da daha büyük puntolarda basılmış olarak hazırlanır.

g) İşitme engelli öğrencilerin sınavları eğer uygunsa çoktan seçmeli testler şeklinde yapılır.

ğ) Gerekli olması halinde engeli olan öğrencilerin normal sınav salonlarından ayrı olarak başkalarından rahatsız olmayacakları ve başkalarını da rahatsız etmeyecekleri salonlarda tek kişi olarak sınav olmaları sağlanır.

h) Okuyucu – işaretleyici/yazıcı ya da büyük puntolu soru kâğıdı ya da kitapçığı ile sınava giren görme engelli öğrenciler, doğuştan ağır işitme engeli olan öğrenciler ile yazma ve hareket güclüğü çeken engelli öğrencilere sınav süresinin yarısı kadar ek süre verilir. Görme engelli öğrenciler şekilli sorulardan muaf tutulur.

ı) Zihinsel engel, dikkat eksikliği ya da yaygın gelişimsel bozukluğa (otizm, asperger sendromu vb.) sahip öğrencilerden eğitim sürecini bireysel öğretim uyarlaması ile sürdürenlerin değerlendirmeleri de buna göre yapılır. Bu öğrenciler dikkat, bellekte tutma ve hatırlama güçlükleri dikkate alınarak daha sık aralıklarla değerlendirilirler.

i) İhtiyaç duyulması halinde engelli öğrencilerin sınavlara ilaç, tıbbi malzeme ya da sıvı ile (İnsülin Pompası vb.) girmelerine izin verilir.

j) İhtiyaç duyulması halinde engelli öğrencilerin sınav sırasında sınav görevlisi nezaretinde tuvalet – lavabo ihtiyacını karşılamasına izin verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 8 –(1) Bu Yönerge hükümleri, Üniversite Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9 – (1) Bu Yönerge hükümlerini Rektör yürütür.